Apatosaurus

Apatosaurus (po slovensky aj **brontosaurus**[1], pričom latinský názov *Brontosaurus* je len mladšie synonymum vedeckého názvu *Apatosaurus* – pozri nižšie) bol veľký bylinožravec, sauropod zo skupiny Diplodocidae. Poznáme aj pravdepodobného priameho predka Apatosaura, bol ním o niečo menší Eobrontosaurus, žijúci v rovnakej oblasti o niečo skôr. Samotný Apatosaurus sa vyskytoval v troch druhoch pred 155 až 148 miliónmi rokov. Našli ho na západe Spojených štátov.

Apatosaurus

Vedecká klasifikácia

Vedecký názov

Apatosaurus ajax

Marsh, 1879

Synonymá

Brontosaurus, Elosaurus

Vedecká klasifikácia prevažne podľa tohto článku

Biologický portál

Portál vedy o Zemi

Obsah

Znaky

Apatosaurus

Popularita

Referencie

Externé odkazy

Pozri aj

Znaky

Stavbou tela značne pripomínal rod Diplodocus, no disponoval mohutnejšou stavbou tela. Podobne ako ostatní zástupcovia čeľade *Diplodocidae* ani Apatosaurus nedokázal dvíhať krk nad úroveň pliec, ďalej disponoval podlhovastou hlavou s nozdrami vysoko na lebke a mal bičovitý nadstavec na konci chvosta, ktorým sa členovia čriedy medzi sebou azda dorozumievali, prípadne sa bránili pred dravcami.

V priemere boli zástupcovia druhov rodu Apatosaurus 18 až 21 m dlhí a vážili 15 až 20 ton. Druh *Apatosaurus ajax* dosahoval dĺžku až 25 metrov a vážil skoro 30 ton.

Apatosaurus

Apatosaurus excelsus, teda jeden z druhov, ktoré dnes zaraďujeme pod rod Apatosaurus, bol spočiatku, t. j. v rokoch 1879 až 1903, klasifikovaný ako *Brontosaurus excelsus*, čiže ako samostatný rod *Brontosaurus* (doslova „hromový jašter“). V roku 1903 sa však zistilo, že patrí do rovnakého rodu ako starší nález Apatosaurus ajax, čiže do rodu Apatosaurus. Podľa taxonomických pravidiel priority sa teda od roku 1903 tento druh správne volal Apatosaurus excelsus a názov Brontosaurus sa tak stal mladším synonymom názvu Apatosaurus. Napriek tejto zmene sa v literatúre ešte dlhé roky označoval Apatosaurus excelsus ako Brontosaurus (excelsus).

K nalezom Brontosaura excelsa, spočiatku nebola nájdená hlava. Preto dochádzalo až do 70. rokov 20. storočia pri prezentácii kostier tohto druhu v múzeách (a následne aj na obrázkoch v knihách a podobne) k chybe spočívajúcej v tom, že druh mal nasadenú (zobrazenú) nesprávnu hlavu, a to najčastejšie hlavu rodu Camarasaura. Tento omyl spustil autor pôvodného opisu Brontosaura excelsa, ktorý v jednom múzeu v USA prezentoval druh doplnený o takúto chybnú hlavu, bez toho, aby uviedol, že tak urobil.

Rekonštrukcia brontosaura (s nesprávnou hlavou).

Apatosaura aj Brontosaura pomenoval Othniel Charles Marsh na základe dvoch, relatívne kompletných nálezov, na konci 70. rokov 19. storočia.

Podľa štúdie z roku 2015 je však rod Brontosaurus predsalen platný samostatný rod (teda ho treba klasifikovať oddelene od rodu Apatosaurus) a patria doňho tri druhy *Brontosaurus excelsus* (predtým nazývaný: *Apatosaurus excelsus*), *Brontosaurus yahnahpin* (predtým nazývaný: *Eobrontosaurus yahnahpin* alebo *Apatosaurus yahnahpin*) a *Brontosaurus parvus* (predtým nazývaný: *Elosaurus parvus* alebo *Apatosaurus parvus*).[2]

Za synonymá rody Apatosaurus a Brontosaurus vyhlásil Elmer Samuel Riggs[3], za samostatné rody ich znova vyhlásil Tschopp et al. 2015.[2]

Popularita

Dlhé desaťročia bol Brontosaurus bezkonkurenčne najpopulárnejší dinosaurus, ktorý sa často objavoval v rôznych filmoch a publikáciách o praveku. Objavil sa napr. už v nemom filme Willisa O'Briena *Stratený svet* (1925) a nedávno napr. v remaku King Konga z roku 2005. Štafetu najpopulárnejšieho dinosaura prevzal po brontosaurovi vďaka úspechu filmu Jurský park tyranosaurus.

Referencie

1. porov. napr. Apatosaurus. In: *Encyclopaedia Beliana*. 1. vyd. Bratislava : Encyklopedický ústav SAV; Veda, 1999. 696 s. ISBN 80-224-0554-X. Zväzok 1. (A – Belk).
2. https://peerj.com/articles/857/
3. BRINKMAN, Paul. *Bully for Apatosaurus* [online]. Endeavour, Volume 30, Issue 4, December 2006, strany 126 – 130, december 2006, [cit. 2012-09-10]. DOI:10.1016/j.endeavour.2006.10.004 (po anglicky)

Externé odkazy

- The case of the missing head (http://www.apologeticspress.org/APContent.aspx?category=9&article=1012&topic=59)

Pozri aj

- Barosaurus
- Diplodocus

Zdroj: „https://sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Apatosaurus&oldid=7029488“

Čas poslednej úpravy tejto stránky je 08:12, 10. máj 2020.

Text je dostupný za podmienok Creative Commons Attribution/Share-Alike License 3.0 Unported; prípadne za ďalších podmienok. Podrobnejšie informácie nájdete na stránke Podmienky použitia.